

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่าง

ผลประโยชน์ส่วนตน

และผลประโยชน์ส่วนรวม

ความรู้เกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดย
ธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกาศ
โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ ของ พ.ร.บ. ป.ป.ช. เมื่อ
วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๓

ข้อ ๓ “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย
ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้อำนาจในโอกาส
ต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ
วัฒนธรรม หรือให้อำนาจตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดาน พี่
น้องร่วมบิดา มารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง
ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส
บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินโดยธรรมจรรยา

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือ
จากบุคคลที่ให้อำนาจในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม
นิยมประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้อำนาจตามมารยาทที่
ปฏิบัติกันในสังคม ปกติประเพณีนิยม เช่น เทศกาลหรือ
วันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน รวมถึงโอกาสใน
การแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ
การแสดงความเสียใจหรือการให้ความช่วยเหลือตาม
มารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น
ใด โดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

- ๑) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดย
เสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสม ตามฐานานุรูป๒) รับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล แต่ละโอกาส ไม่
เกินสามพันบาท
- ๓) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการให้นั้นเป็นการให้
ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

การรับทรัพย์สินจากญาติ (ตามฐานานุรูป)

๑. บุพการี
๒. ผู้สืบสันดาน
๓. พี่ น้อง
๔. ลุง ป้า น้า อา
๕. คู่สมรส ตลอดจนบุพการี หรือผู้สืบสันดานคู่ของ
สมรส
๖. บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น (ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท)

๑. การลดราคา
๒. การรับความบันเทิง
๓. การรับบริการ
๔. การรับการฝึกอบรม
๕. สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

รูปแบบของการรับผลประโยชน์ ได้แก่

๑. การรับของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าอื่น ๆ ซึ่ง
ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่
๒. การที่บริษัทสนับสนุนการเดินทางไปประชุม/ดู
งานในต่างประเทศของผู้บริหารและอาจรวมถึง
ครอบครัว
๓. การที่หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้าง
สำนักงานจากบริษัทธุรกิจที่ติดต่อกับหน่วยงาน
๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของแถมหรือผลประโยชน์
ในการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อ ๖ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจาก ต่างประเทศ

- ผู้ให้มีได้ระบุให้เป็นของส่วนตัว
- มีราคาหรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาทไม่ว่า
จะเป็นของส่วนตัวหรือไม่

** แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

** หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยึดถือทรัพย์สินหรือประโยชน์ส่วนบุคคลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันที

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับมาแล้วโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานสถาบันหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึง ๒ ปี ด้วย

หากมีความจำเป็นต้องรับ

เพราะเพื่อรักษาไมตรี... จะทำอย่างไร

๑. แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ วินิจฉัย
๒. มีเหตุผล รับได้ - รับไว้
๓. ไม่มีเหตุควรรับ - ส่งคืน ส่งคืนไม่ได้ มอบให้ส่วนราชการ

มาตรา ๑๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จัดทำโดย งานบริหารทั่วไป สำนักงานปลัด อบต. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว โทร/โทรสาร ๐๗๕๒๗๑๖๓๒

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน
หรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์
ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์ประกอบ
ของกฎหมาย ที่ห้ามดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
ตามมาตรา ๑๐๐

การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้าม
ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๐๐

๑. เป็นคู่สัญญา

การเป็นคู่สัญญา หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่
ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหาร
ท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ได้เข้ามาดำเนินการที่
เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ
ประโยชน์ส่วนรวม โดยการเข้ามาทำสัญญาโดยตรง
กับหน่วยงานของรัฐที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่ง
นั้น (นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น รอง
ผู้บริหารท้องถิ่น) เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

ในการเข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของ
รัฐข้างต้นของบุคคลในตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น
หมายถึง การเข้ามาเป็นคู่สัญญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ข้างต้นอันเป็นสัญญาที่เกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ
จะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานนั้นๆ
หรือตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดซื้อจัดจ้างในกรณีนั้น ๆ

๒. มีส่วนได้เสียในสัญญา

การมีส่วนได้เสียในสัญญา หมายถึง การที่
เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ได้เข้ามาเป็นผู้มี
ส่วนได้เสียในฐานะต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามสัญญา
และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะต้องมีเจตนาประสงค์จะ
ให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ให้กับ
บุคคลอื่น เช่น ญาติ เพื่อนหรือบุคคลในครอบครัว
ได้รับประโยชน์โดยการใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่ง
เกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใดๆ เพื่อ
เป็นการปกป้องในกรณีที่อาจจะต้องดำเนินการตาม

สัญญาเพื่อช่วยเหลือ ญาติ ครอบครัวหรือเพื่อน
เป็นต้น

การมีส่วนได้เสียในสัญญาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จะพบการมีส่วนได้เสียในรูปแบบของความสัมพันธ์
ในทางครอบครัว เช่น สามี ภรรยา บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
หรือในบางกรณีจะมีส่วนได้เสียในฐานะผู้ถือหุ้น
ในหุ้นส่วนประเภทต่างๆ ซึ่งรวมถึงการเป็น
หุ้นส่วนจำกัด ความรับผิดชอบ หรือการมีส่วนได้เสียใน
ฐานะกรรมการของบริษัท หรือการมีส่วนได้เสียใน
ฐานะผู้จัดการหรือเจ้าของโรงพิมพ์ หรือในบางกรณี
จะมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ได้ทำกันไว้ก่อน และต่อมา
ผู้ทำสัญญาได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องเข้ามา
ดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับสัญญานั้น หรือผลของ
สัญญานั้นรวมถึงการมีส่วนได้เสียในฐานะตัวแทนก็ได้

สำหรับการเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาตาม
ความในมาตรา ๑๐๐ นี้จะต้องเป็นการเข้าไปมีส่วนได้
เสียในทางตรงตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับหน่วยงานของ
รัฐ ซึ่งหมายถึงการเข้าไปดำเนินการใดๆ เพื่อให้
ตนเองจะได้รับประโยชน์ หากมีการทำสัญญากับ
หน่วยงานของรัฐหรือการปกป้องตนเอง หรือการเข้าไป
ดำเนินการใดๆ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้อื่นได้รับ
ประโยชน์หรือเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลอื่นใน
กรณีที่อาจจะต้องเสียประโยชน์จากสัญญานั้น

